

Betænkning afgivet af Retsudvalget den 26. maj 2016

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af straffeloven og om ophævelse af Lov, hvorved det forbydes fra dansk Territorium at understøtte krigsførende Magter

(Væbnede konflikter i udlandet m.v.)

[af justitsministeren (Søren Pind)]

1. Ændringsforslag

Justitsministeren har stillet 1 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 4. maj 2016 og var til 1. behandling den 10. maj 2016. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Retsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 2 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og justitsministeren sendte den 7. april 2016 dette udkast til udvalget, jf. REU alm. del – bilag 252. Den 4. maj 2016 sendte justitsministeren de indkomne høringsvar og et notat herom til udvalget.

Skriftlig henvendelse

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget 1 skriftlig henvendelse fra Retspolitisk Forening.

Justitsministeren har over for udvalget kommenteret den skriftlige henvendelse til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 6 spørgsmål til justitsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (S, DF, V, LA, KF og SIU) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (EL, ALT og SF) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for det stillede ændringsforslag.

Enhedslistens medlemmer af udvalget tror ikke på, at skærpede strafferammer vil skræmme mennesker, der er fast besluttede på at blive fremmedkrigere. Desuden ser Enhedslisten store afgrænsningsproblemer i bestemmelsen om at forbyde mennesker at opholde sig i et bestemt land eller område.

Enhedslisten mener, at mennesker, der begår terrorhandlinger, skal straffes. Men det løser ikke nogen problemer at skærpe strafferammerne. Der er brug for et langt, sejt træk, hvor vi får unge mænd og kvinder til at føle sig som en del af det danske samfund, og for flere dialogorienterede initiativer som den såkaldte Aarhusmodel, hvor Østjyllands Politi og Aarhus Kommune i tæt dialog med unge mennesker og deres familie og netværk har kunnet overbevise potentielle fremmedkrigere om, at de gør klogest i at blive hjemme.

Alternativets medlem af udvalget deler ikke regeringens tro på, at skærpede strafferammer er løsningen. Alternativet mener ikke, at en forhøjelse af strafferammen vil virke afskrækkende på den gruppe mennesker, der føler sig fristet til at rejse til f.eks. Syrien for at slås for Islamisk Stat, hvilket underbygges i høringssvarene af professor Jørn Vestergaard. Det er helt uacceptabelt at gå i krig, og derfor skal det straffes. Det bliver imidlertid allerede straffet i dag, og intet antyder, at en skærpelse af straffen vil have en gavnlig eller forbyggende effekt. Der bør derfor ikke fokuseres på mere straf, men på andre forbyggende tiltag som f.eks. Aarhusmodellen. Alternativet er dog positive over for, at der indføres en ny straffebestemmelse, således at det bliver ulovligt at modtage økonomisk støtte fra en terrororganisation. Lovforslaget giver endvidere regeringen og justitsministeren det, der i bemærkningerne kaldes en bred skønsmæssig beføjelse til at beslutte hvilke områder der skal være omfattet af indrejseforbud, hvilke organisationer der skal defineres som terrororganisationer, og hvilke personer der skal undtages

fra indrejseforbud, fordi de rejser med et anerkendelsesværdigt formål. Alternativet stiller sig kritisk over for et sådan indrejseforbud, hvis der ikke sker en tilfredsstillende præcisering af, hvilke organisationer og områder der kan tænkes at blive omfattet, og hvad der forstås som et anerkendelsesværdigt formål, og hermed hvilke borgere der kan fritages for et muligt indrejseforbud.

Et *andet mindretal* i udvalget (RV) vil redegøre for sin stilling til lovforslaget ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for ændringsforslaget.

Et *tredje mindretal* i udvalget (IA) vil ved 3. behandlingen stemme hverken for eller imod lovforslaget.

Tjóðveldi og Javnaðarflokkurinn var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af *justitsministeren*, tiltrådt af det *flertal* (udvalget med undtagelse af IA):

Til § 1

1) I det under *nr. 3* foreslåede § 114 j, stk. 3, indsættes som 2. pkt.:

»Folketinget kan ved en folketingsbeslutning ophæve regler fastsat af justitsministeren efter 1. pkt.«
[Bemyndigelse til, at Folketinget ved beslutning kan ophæve et område for et indrejse- og opholdsforbud]

Bemærkninger

Til nr. 1

Det foreslås, at Folketinget ved en folketingsbeslutning skal kunne ophæve regler fastsat af justitsministeren om ud-

pegningen af et område for et indrejse- og opholdsforbud i medfør af det foreslåede § 114 j, stk. 3.

En sådan folketingsbeslutning bør formuleres som en ophævelse af den bekendtgørelse, justitsministeren har udstedt om udpegning af området for et indrejse- og opholdsforbud. Hvis bekendtgørelsen har udpeget flere områder og Folketinget ønsker at ophæve udpegningen af ét af områderne, bør folketingsbeslutningen dog formuleres som en ændring af bekendtgørelsen, hvorved den del af bekendtgørelsen, som angår det pågældende område, ophæves.

Folketingsbeslutningen vil efter den endelige vedtagelse i Folketinget skulle bekendtgøres i Lovtidende.

Retsvirkningen af en sådan folketingsbeslutning er, at indrejse- og opholdsforbuddet for det pågældende område ophører på det tidspunkt, hvor folketingsbeslutningen bekendtgøres i Lovtidende.

Det vil i påkommende tilfælde skulle afgøres efter de almindelige regler i straffelovens § 3, stk. 1, om en person efter dette tidspunkt kan straffes for tidligere, mens indrejse- og opholdsforbuddet var i kraft, ved indrejse eller ophold i området at have overtrådt forbuddet. Udgangspunktet er dermed, at spørgsmålet om strafbarhed afgøres efter den senere lov – således at der her, hvor et forbud ophæves, ikke kan straffes. Men hvis ophøret af lovens gyldighed beror på ydre, strafskylden uvedkommende forhold – eksempelvis at forholdene i det pågældende område har ændret sig – bliver handlingen dog at bedømme efter den ældre lov. Det afgøres efter samme kriterier, om en idømt, men endnu ikke fuldbyrdet straf, bortfalder eller står ved magt, jf. straffelovens § 3, stk. 2. Der kan ved afgørelsen af, om ophøret af forbuddet beror på ydre forhold i § 3's forstand, lægges vægt på, hvad der fremgår af bemærkningerne til beslutningsforslaget eller i øvrigt er tilkendegivet under Folketingets behandling af beslutningsforslaget.

Peter Skaarup (DF) fmd. Peter Kofod Poulsen (DF) Susanne Eilersen (DF) Hans Kristian Skibby (DF)

Martin Henriksen (DF) Tilde Bork (DF) Preben Bang Henriksen (V) Jan E. Jørgensen (V) Britt Bager (V)

Jakob Engel-Schmidt (V) Carl Holst (V) Michael Aastrup Jensen (V) Henrik Dahl (LA) Simon Emil Ammitzbøll (LA)

Søren Pape Poulsen (KF) Simon Kollerup (S) Kaare Dybvad (S) Mette Reissmann (S) Mogens Jensen (S) nfmd.

Rasmus Prehn (S) Trine Bramsen (S) Pernille Skipper (EL) Søren Søndergaard (EL) Josephine Fock (ALT)

Sofie Carsten Nielsen (RV) Zenia Stampe (RV) Lisbeth Bech Poulsen (SF) Aleqa Hammond (SIU)

Aaja Chemnitz Larsen (IA)

Tjóðveldi og Javnaðarflokkurinn havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	46	Socialistisk Folkeparti (SF)	7
Dansk Folkeparti (DF)	37	Det Konservative Folkeparti (KF)	6
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	34	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Enhedslisten (EL)	14	Siumut (SIU)	1
Liberal Alliance (LA)	13	Tjóðveldi (T)	1
Alternativet (ALT)	10	Javnaðarflokkurinn (JF)	1
Radikale Venstre (RV)	8		

Oversigt over bilag vedrørende L 187

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar og høringsnotat, fra justitsministeren
2	Henvendelse af 1/5-16 fra Retspolitisk Forening
3	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
4	Udkast til betænkning
5	Ændringsforslag fra justitsministeren
6	2. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 187

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om kommentar til henvendelsen fra Retspolitisk Forening, jf. L 187 – bilag 2, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om, hvilke af de anbefalinger, som Institut for Menneskerettigheder er kommet med i forbindelse med lovforslaget, ministeren planlægger at følge, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om, hvornår der kan blive tale om at meddele indrejseforbud til et konfliktområde, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om freelance journalister og deres mulighed for at kunne rapportere fra områder, der er omfattet af et indrejseforbud, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om, hvad der er af skærpende omstændigheder, der gør, at straffen for at have brudt et indrejseforbud skal udmåles i år, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om, hvad der menes med en gruppe eller sammenslutning, der begår eller har til hensigt at begå terrorhandlinger, til justitsministeren, og ministerens svar herpå